

Κωδικός Μαθήματος EDUG-627	Τίτλος Μαθήματος Αισθητηριακές Διαταραχές	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 10
Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών	Εξάμηνο Εαρινό	Προαπαιτούμενα EDUG-521 & Μορφές Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών
Κατηγορία Μαθήματος Περιορισμένης επιλογής	Γνωστική Περιοχή Ειδική Εκπαίδευση	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Μαθήματος 2 ^{ος} Κύκλος	Έτος Σπουδών 2ο	Διδάσκων Δρ Δημήτρης Στασινός
Μέθοδος Διδασκαλίας Εξ Αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση N/A	Συν-απαιτούμενα Κανένα

Στόχοι του μαθήματος

Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής:

- Να ενημερωθεί και εξοικειωθεί με το ευρύτερο φάσμα των αισθητηριακών διαταραχών του παιδιού και του εφήβου και ιδιαίτερα σε θέματα όπως ορισμοί και περιεχόμενο των οικείων διαταραχών, αναγνώριση και αξιολόγηση των επιπέδων δυσκολιών χρήσης βασικών αισθητηριακών διόδων επικοινωνίας όπως της ακοής και της όρασης, κλινική εικόνα, αίτια και ερμηνεία παρόμοιων διαταραχών καθώς και στρατηγικές-τεχνικές προσέγγισης και αντιμετώπισής τους στο σχολικό περιβάλλον.
- Να αποκτήσει συγκεκριμένα μια βαθύτερη γνώση για τη φύση σοβαρών αισθητηριακών διαταραχών ή/και την απώλεια οικείων ικανοτήτων που απεικονίζονται με γνώριμες συμπεριφορικές καταστάσεις όπως κώφωση ή/ και απώλεια ακοής, τύφλωση ή/και απώλεια όρασης.
- Να προεκτείνει τη μελέτη των επιδράσεων παρόμοιων διαταραχών σε επίπεδο ατομικό-προσωπικό και κοινωνικό. Να μελετήσει δηλαδή συστηματικά τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν σοβαρές αισθητηριακές διαταραχές ιδιαίτερα στη γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού και τον συναισθηματικό του κόσμο καθώς και στην ποιότητα της κοινωνικής του συναλλαγής γενικότερα.
- Να γνωρίσει σε βάθος τη συσχέτιση των αισθητηριακών διαταραχών με τη σχολική επίδοση του παιδιού στο συμπεριληπτικό σχολείο σήμερα. σχολείο.
- Να προσδιορίσει το ρόλο του εκπαιδευτικού στην αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων με έμφαση στο συνηθισμένο σχολείο της νέας εποχής και στη βάση της αρχής της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
- Να κατανοήσει το ρόλο της νέας τεχνολογίας και των πολυμέσων στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και της μάθησης παιδιών με αισθητηριακές διαταραχές διαφόρων επιπέδων στο νέο-ψηφιακό-συμπεριληπτικό σχολείο.
- Να θεωρεί αναγκαία την ψυχολογική στήριξη των παιδιών με παρόμοιες

διαταραχές καθώς και στη συμβουλευτική των γονιών τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των προβλεπόμενων θεματικών ενοτήτων στην εν λόγω γνωστική περιοχή αναμένεται ο φοιτητής:

- Να καταστεί βαθύς γνώστης της φύσης των διαφόρων αισθητηριακών διαταραχών και να δύναται να διακρίνει τις επιδράσεις που αυτές μπορεί να έχουν στην ανάπτυξη του παιδιού με ιδιαίτερη έμφαση στη γλώσσα και την επικοινωνία του παιδιού στο κοινωνικό του περιβάλλον.
- Να προσδίδει, συγκεκριμένα, ιδιαίτερη έμφαση στις επιδράσεις που μπορεί να έχει η κώφωση ή η απώλεια ακοής στην ανάπτυξη του παιδιού σε συνάρτηση με το χρόνο εμφάνισής τους, αν δηλαδή μια τέτοια διαταραχή λαμβάνει χώρα στην προγλωσσική ή τη μεταγλωσσική περίοδο ανάπτυξής του.
- Να καταστεί ικανός να συγκρίνει το κλινικό προφίλ παιδιού με κώφωση ή απώλεια ακοής και εκείνου με τύφλωση ή απώλεια όρασης καθώς και τις επιδράσεις που αυτά μπορεί να έχουν, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους (τυφλοκώφωση), στην πορεία ανάπτυξης του παιδιού και ιδιαίτερα στον γλωσσικό και επικοινωνιακό τομέα.
- Να δύναται να χρησιμοποιεί με αποτελεσματικό τρόπο τη νέα τεχνολογία για βελτίωση της διδασκαλίας και την προώθηση της μάθησης του παιδιού με κώφωση ή/και απώλεια ακοής ή του παιδιού με τύφλωση ή/και απώλεια όρασης ή ακόμη του παιδιού που μπορεί να παρουσιάζει συνδυασμό παρόμοιων διαταραχών ή και άλλων (περίπτωση πολλαπλών διαταραχών).
- Να προσδίδει έμφαση στην ψυχολογική στήριξη των παιδιών με παρόμοιες διαταραχές καθώς και στη συμβουλευτική των γονιών τους.
- Να θεωρεί ότι η παρουσία παρόμοιων περιπτώσεων παιδιών στη συνηθισμένη τάξη του νέου σχολείου (πρέπει να) επενεργεί ως πρόκληση στον ίδιο έτσι ώστε με τη διδασκαλία και τη στάση του ως εκπαιδευτικού να απευθύνεται στις ειδικές εκπαιδευτικές του ανάγκες.
- Να επωφελείται από την αρχή της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης στη συνηθισμένη τάξη για μια ανθρώπινη και φιλική στάση της σχολικής κοινότητας απέναντι στα άτομα αυτά και για μια ισότιμη συμμετοχή τους στα σχολικά δρώμενα.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος έχουν ως ακολούθως:

I. Κώφωση –απώλεια ακοής

- Ορισμοί, όροι
- Προγλωσσική και μεταγλωσσική ακουστική διαταραχή ή κώφωση
- Τύποι ακουστικής διαταραχής (βαθμοί ακουστικής απώλειας)
- Διάγνωση- ακοολογική αξιολόγηση
- Αιτιολογία-ερμηνεία
- Κλινικό προφίλ
- Στρατηγικές παρέμβασης στο συμπεριληπτικό σχολείο

II. Τύφλωση-απώλεια όρασης

- Ορισμοί, όροι
- Τύποι και άλλες μορφές οπτικής διαταραχής
- Μέτρηση οπτικής ικανότητας-διάγνωση
- Αίτια-ερμηνεία
- Κλινικό προφίλ
- Στρατηγικές παρέμβασης στο συμπεριληπτικό σχολείο και χρήση νέας τεχνολογίας

III. Περιπτώσεις πολλαπλών διαταραχών (τυφλοκώφωση)

Μαθησιακές δραστηριότητες/διδασκτικές μέθοδοι

Διάλεξη, βιωματικά εργαστήρια και βιωματικές καταγραφές, ατομική και ομαδική εργασία, ατομική καθοδήγηση, επισκέψεις φοιτητών σε συνηθισμένα σχολεία ή/και ειδικές σχολικές μονάδες, χρήση λογισμικών, διεξαγωγή μικροερευνών σε σχολεία και την τοπική κοινωνία με συναφή θέματα, παρουσιάσεις-αναλύσεις μελετών περίπτωσης, αναλύσεις επιστημονικών άρθρων και προβολή βίντεο συναφούς περιεχομένου.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση-ανατροφοδότηση δραστηριοτήτων, συγγραφή ερευνητικής εργασίας ατομικής ή/και ομαδικής, παρουσίαση ευρημάτων και συζήτηση, τελική γραπτή εξέταση.

Βασικά διδασκτικά εγχειρίδια/βιβλιογραφία

Στασινός, Δ. (2016). Η Ειδική Εκπαίδευση 2020plus. Για μια Συμπεριληπτική ή Ολική Εκπαίδευση στο Νέο- ψηφιακό Σχολείο (Κεφ. Τέταρτο). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση. (Έκδοση αναθεωρημένη)

Στασινός, Δ. (2001). Η Ειδική Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Αντιλήψεις, Θεσμοί και Πρακτικές. Κράτος και Ιδιωτική Πρωτοβουλία (1906-1989). Αθήνα: Gutenberg.

Hodapp, R.M. (2005). Developmental theories and disability. Mental retardation, sensory disorders and motor disability (Eds.:Zoniou-Sideri, A., Spandagou E.). Athens: Metechmio (in Greek).

Κουμπάνου, Α., Φτιάκα, Ε. (2009). Από το περιθώριο στο μάτι του κυκλώνα. Η εκπαίδευση των κωφών στην Κύπρο. Αθήνα: Πεδίο.

Immanuel, P; Koenig, C; Tesni, S. (1998). Listening to Sounds and Signs: Trends in Deaf Education and Communication

- Siegel, L. (2000). The Educational & Communication Needs of Deaf and Hard of Hearing Children: A Statement of Principle Regarding Fundamental Systemic Educational Changes. *American Annals for the Deaf*. National Deaf Education Project. Gallaudet University.
- Marc Marschark; Harry G. Lang; John A. Albertini. (2002). [Educating Deaf Students: From Research to Practice](#). Oxford University Press, 2002.
- Patricia Elizabeth Spencer; Carol J. Erting; Marc Marschark. (2000). [The Deaf Child in the Family and at School: Essays in Honor of Kathryn P. Meadow-Orlans](#). Lawrence Erlbaum Associates.
- Cheri Colby Langdell; Tim Langdell. (2011). [Coping with Vision Loss: Understanding the Psychological, Social, and Spiritual Effects](#). Praeger.
- Miller, M.S. and Moores, D.F. (2000). Bilingual/Bicultural Education for Deaf Students. In Winzer M.A. and Mazurek, K. (Eds). *Special Education in the 21st Century. Issues of Inclusion and Reform*. Washington, D.C.: Gallaudet University Press (pp. 221-237).